

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te **Tongeren** bij V. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De **POSTRIJDER** verschijnt 's dinsdags 's donderdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld, of aankondigingen moeten *vooraf* gedaan worden aan den uitgever **Groote-Markt, n° 37-39, Tongeren.**

De personen die een **ABONNEMENT** nemen aan den **Postrijder** voor het jaar 1905, zullen het blad **kosteloos** ontvangen, van den dag hunner inschrijving tot aanstaande Nieuwjaar.

DER PROVINCIE LIMBURG.

ABONNEMENT.

Driemaat per week **8** franks per jaar.
Twee   » **5**   »   »
Een   » **4**   »   »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn *vooraf* betaald.
Aankondigingen **15** centiemen per drukregel.
Reclamen, vormissen en andere artikelen vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 12 NOVEMBER 1904.

STADS- en PROVINCIENIEUWS.

Paardenmarkt te Tongeren, **DONDERDAG 17 NOVEMBER.**

Volksbond St-Maturnus.

Zondag aanstaande, 20de Nov. 1904 ten 8 ure,

Groot Vlaamsch Avondfeest,

opgevoerd door de « *Stev der Toekomst* ».

Het programma, bestaande uit 10 nummers, zal in de zaal uitgedieft worden.

BERICHT. — 1° Vrije toegang, uitsluitelijk voor de leden.

2° Kinderen worden niet toegelaten.

3° Kinderen worden niet toegelaten.

Hof van Assisen van Limburg.

Gisteren maandag heeft in onze stad, onder voorzitterschap van M. Verkissen, Raadsheer bij het Beroepshof van Limk, de opening plaats gehad van den zitting van het Hof van Assisen van Limburg, voor het vierde kwartaal 1904.

Een enkele zaak stond op de rol. Die ten laste van den genaamde Van Laere, Jacobus, zadelmaker, gehorende den 8 Mei 1883 te Molenbeersel, er gedomicilieerd, residierende te Maaeyck, aangehouden, beschuldigd : te Molenbeersel, den 11 September 1904, vrijwillig en met het inzicht van te doodden, A) eenen moord gepleegd te hebben op den persoon van Jacobus Snyckers; B) eenen moordpoging gepleegd te hebben op den persoon van Christiaan Christis.

M. Massa, Substituut van den Procureur des Konings, bekleedt den zetel van het Openbaar Ministerie.

Mre J. Claiakens der Balie van Tongeren, treedt op als verdediger.

Op het oogblik dat wij ter pers leggen, is de zaak nog niet uitgekamd.

HASSELT. — **MOEDWILLIGHEID.** — Andermaal heeft de tram Hasselt-Burg-Leopold op de Thonissenlaan moeten stoppen voor eenen moedwilligen bedronken kerel, die weigerde plaats te maken. Om hem een ongeluk te sparen heeft de machinist hem plechtig met nek en polder langs de ruggels gezet.

— **WAT DE LIBERALE MICROBEN KOSTEN VAN BEGRAVEN.** — Hasselt heeft een microbenfabriek als waterleiding gekregen van zijnen vorigen liberalen gemeenteraad. Om die liberale microben te begraven, zou er *die* honderd duizend frank noodig zijn.

Ons katholiek gemeentebestuur denkt dat zooveel onkosten niet noodig zijn en zal voorloopig overgaan tot het heropenen van den artsenzinn put in de Fonteynstraat, om de stad een god drinkwater te geven. Het microbenfabriek, monument van liberale dommgheid, blijft ter beschikking der geuzen.

75de VERJAARING VAN BELGIE'S ONAFHANKELIJKHEID. — Bij gelegenheid der 75de verjaardag van België's Onafhankelijkheid is er een provinciale commissie benoemd in Limburg, bestaande uit 21 leden, waarvan het achtbaar opperhoofd der provincie, de heer baron de Pitteurs Hiegaris, voorzitter is.

Het regelingsbestuur heeft een voorloopig ontwerp van feesten opgesteld, welke op Vrijdag, 4 dezer, in zijne kroegelijnen door de provinciale commissie is aangenomen.

De feesten zullen plaats hebben op Zondag 3, en Maandag, 4 September, 1905.

Zij zullen bestaan in :

1. Eenen lichtstoet.

2. Opening van eene Hofbouwtenoonstelling.

3. Eenen stoet verbeeldende :

a) Limburg onder oogpunt van landbouw handel en nyverheid.

b) Koloniyverheid.

4. Eene algemeene verlichting der stad.

Op 4 September zoude plaats hebben een schooltoestel ; een gymnastiek en militair feest. Deze dag zou gesloten worden door een vuurwerk.

De stad Hasselt zal eene uitnodiging sturen aan H. H. K. K. de prins en prinses Albert van België opdat zij deze feesten zouden opsluiseren door hunne tegenwoordigheid.

Schatting der kosten 88.000.

ST-TRUIDEN. — **VERDROEVEN.** — Over vteien dagen was de genaamde J. Vanoverbergh, bijgenaamd « Pays », uit ons hospitaal gegaan en keerde er niet meer terug. Ondanks de verzorgde opzochtingen, had men nog niets van hem gehoord, toen vrijdag avond zijn lijk ontdekkt werd, door den politieagent An. Schrabben, in het water langs den Ijzeren weg, buiten de Diestersche poort, waaruit het vervolgens door twee stadsvierkleden werd bovengehaald en naar het doodenhuis gebracht.

De ongelukkige, nauwelijks 46 jaar oud, heeft wellicht in een aanval van waanzin, een einde aan zijn leven willen stellen. Hij had een vrouw en zes kinderen achter, waarvan het oudste een meisje van 14 jaar, stomdof is. Arme moeder ! arme kinderen !

ALKEN. — Verleden woensdag 's morgens gebeurde alhier een smartelijk ongeluk. De genaamde Lambert Claes, Kamerstraat, krom langs een ladder naar den zolder, om er stroo af te halen ; boven gekomen viel hij af, met het ongelukkig gevolg dat hij op den dorsvloer terecht kwam. Eenige minuten later gaf hij den geest. De droefheid zijner vrouw en kinderen is onbeschrijflijk.

LANAËKEN. — Weldra zal het nieuw hospitaal alhier geopend worden. Drie geneesheeren, specialisten voor verschillende ziekten, zullen met den geneeskundigen dienst gelast zijn. Ons gedsicht zal eens weldaad zijn, niet alleen voor onze gemeente, maar voor de ingezetenen der andere gemeenten.

Sedert twee jaar heeft de *Provinciale Handels- en Nijverheidsbond* van Limburg, bij het Bestuur van Brugden en Wegen, eenige aanwending om op de kanalen van Limburg eenen ijsbreker te bekomen, ten einde de stroomingen, die zich in sommige winters zoo menigvuldig voordoen, te vermindern.

De belanghebbenden zullen met genoegen vernemen dat het Gouvernement zegenen is deze vraag in te willigen. Inderdaad een ontwerp is bestudeerd geworden, en de begroeting van 1905 voorziet een krediet van fr. 100,000 voor het bouwen van dien ijsbreker.

Hollandsch-Limburg.

MAESTRICHT. — **TOEVALLIG.** — Toen de heer L. zondag avond zijn rijwiel, dat hij bij een café op den Meersenerweg aan de deur had laten staan, wilde nemen om huiswaarts te ietien, bemerkte hij dat het voertuig verdwenen was.

Hoe ook overal gezocht er gevraagd werd, nergens was een spoor te vinden.

Hij moest dus maar zonder rijwiel naar huis.

Groot was echter zijne verwondering, toen hem op den weg een fietsend Duitsch heertje welwilde medewerking vroeg om hem zijne rijwielantiaan even te willen aansleken en hij bemerkte dat het zijn eigen lantaarn en... fiets was.

Natuurlijk werd « *Signeur* » door den heer L. met behulp van eenige voorbijgangers in een bijliggend café gebracht, alwaar intusschen de politie ontboden was en hij zonder zijn nieuwe fiets, die hij beweerde voor 20 mark gekocht te hebben, onder geleide der politie naar Maestricht werd overgevoerd.

BINNENLAND.

Men meldt uit Verviers :

De regen heeft de rivier de Vesdre die nu half uitgedroogde heek in een woelendend stroom veranderd. Eene vrouw, die 's avonds in het water was gevallen, verdronk en haar lijk werd te Pepinster, zeven kilometers verder, terug gevonden.

— De shah van Perzie zal, naar men zegt, het toekomen jaar naar Oostende komen en levens de tentoonstelling van Luik bezoeken.

— Men meldt uit Brussel :

M. D., van Sint-Gillis bevond woensdag namiddag, dat het gemak verstoep was ; men haalde er een kinderlijkje uit. Eene meid, welke eenige dagen te voren den dienst van M. D. verlaten had, werd aangehouden. Het meisje beweerde dat het kind doodgeboren was ; zij is naar de z-kennal der gevangenis gebracht.

— Eene vrouw van St-Joost-ten-Noode werd tijdens den storm door eenen rukwind opgenomen en te midden der Brabantsche straat geworpen. Daar raakte zij onder een in volle vaart rijdende huurkoets, die haar de beenen verpletterde.

— **VERKEERD VERSTAAEN.** — Enige Engelschen speelden te Brussel, op een plaats versen van alle woning verwijderd, het golfspel.

— Was warm en de spelers kregen dorst. Toch zotten zij 's spel voort. Maar eindelijk een kleinen jongen in het oog krijsgend, vroegen zij dezen in 's Fransch, of er in de buurt geen appelen (oranges) te krijgen waren.

— Ja, ze had knaap.

— En zij gaven hem eenen frank om eenige der verfrissende vruchten te gaan halen.

— Weer speelden zij voort, tot zij eindelijk, den dorst niet meer kunnende uit-halen, reikhalzend den jongen terug verlangden.

— Toen zij hem eindelijk zagen aankomen, snelden zij hem te gemoet, en hij reikte hun zijn kop over : vijf pekelharingen.

Hun Engelch-ke tongval had hem *keeregen* voor oranges doen verstaan.

— Een brouwers-gast van St-Gillis had, des nachts dronken thuis komend, ruzie gezocht

tegen zijne vrouw en haar een rammelng toegediend. En alsof hij braaf zijnen plicht vervuld had, ging hij te bed. Maar dan heeft de vrouw, om zich te wreken, een pot vet gesmolten en hem dien over het hoofd gegoten. Daarlijk verbrand werd de vrouw naar het gasthuis gebracht. Hij zal dit tooneelje denklijk met verlies van zijne oogen en heel zijne gelaatsvorm betalen.

— Deze dagen zijn van Oostende naar Dover vertrokken de tweelingszusters Rosa en Josefa Blaek, die aan malkander geardeid geboren zijn. Ze zijn 24 jaar oud en aan malkander verbonden aan de heupen. Het Belgisch spoorwegbestuur is tegenover de meisjes mitder geweest dan het Duitsch Staats-spoorwegbehoer dat hun twee kaartjes had doen nemen van Berlijn naar Oostende ; zo op de posthoop hadden zij maar voor een plaats te betalen.

— Men meldt uit Kortrijk :

Onder de Zusters Benedictinen, die uit Boulogne-sur-Mer waren verjaagd en te Oyzem, in West-Vlaanderen een toevlucht hadden gezocht, was er een, wiens ouders te Ukkel wonen. Zij had daar om gezondheidsredenen eenigen tijd doorgebracht. Daar haar toestand niet verbeterde, menigde zij haren intrek te nemen in het gesticht St-Carolus-Borromeus, te Kortrijk. Tegen de trein haar daar zou aanbrengen, wachte een rijtuig van het gesticht aan de statie. Men oordeelde over elks verbazing, toen men de arme non dood in de wagon vond zittend.

— Men meldt uit Namen :

Een herbergier van Champion schepte zaterdag een schup kolen op de stoof. Hij bemerkte dadelijk met schrik dat door een spleet van het deksel een blauwachtige vlam oplosgo. Daar hij kennis heeft van ontploffingsstoffen deed hij zijne vrouw spoedig naar buiten gaan en bereide zich om haar te volgen, toen eensklaps een gewelddige ontploffing het huis deed dreunen. De stoof berste, de ruiten rinkelden, de muren scheurden en de meubelen vlogen door elkaar. Heer en bijzonder geluk kwam de herbergier er af met eene lichte wond. Een onderzoek wordt gedaan, om te weten hoe de dynamiet — want het was dynamiet, dat ontplofte — in de kolen is geraakt.

— **DOOR EENE ERWT VERSTIKT.** — De echtgenote M., van Barvaux had aan haar tweerjg kindje eenige erwten gegeven om mede te spelen. Het kind stak de erwten in den mond. Een der erwten schoot in de keelpijp en het arme kind was gestikt vooraleer de moeder er in gebukt was de erwt weer uit te halen. De droefheid der ongelukkige moeder is hartroerend.

— **HET GEVAAR DER VUURWAPENS.** — Zondag namiddag stonden drie jongelingen, Viktor Byusse, 19 jaar oud, en de gebroeders Hektor en Arthur Lendaux op den koor-leerzaten met revolvers te schieten.

Hektor die moit van een vuurwapen gebruik gemaakt had, nam ook een revolver in de hand, en meende dat het veiligheidsstaafje nog goed zat, haalde hij den haan over. Een schot zing af en Viktor Byusse viel neder, in den hals getroffen. Men liep inderhaast om eenen geneesheer, doch deze zag aanstands dat alle hoop verloren was. Het slachtoffer bezweek eenige oogenblikken later. De ongelukkige was het eenig kind eener weduwe.

— De onvrijwillige dader heeft zich willen zelfmoorden. Hij schijnt totaal het gebruik der spraak verloren te hebben en doet niets dan weenen.

— **KERKTOKEN INGESTORT TE WAREGEM.** — Men was dit jaar begonnen met de vergrootingswerken der kerk van het gehucht Nieuwenhove, te Waregem.

De kerk werd een tiental meters verlengd. Ook werd een nieuwen toren gebouwd.

De werken waren bijna voltooid. De toren moest nog slechts twee meters hooger worden.

Zaterdag namiddag, rond 11 1/2 ure, waren de werkheden aan den arbeid.

Een huumor bemerkte dat er scheuren in de muren kwamen.

De man verwittigde onmiddelijk zijne werkgelieden en allen verlieten in alleij het werk.

Nauwelijks waren de werkheden een paar meters ver, of de toren stortte met een vreeselijk gedruisch in.

Het nieuwe gedeelte der kerk werd medegesloep en geheel vernield.

Alles liet verhoorzeld. 't Is een groote hoop puin, waar bij baksteen, arduin en bouwgerief al onderen ligt.

De inwoners van Nieuwenhove hebben over eenige jaren ten koste van groote moeite ziele een kerk gebouwd.

— Te Haine-Saint-Paul, heeft Josephine Leconte een revolverschot gelost op de vrouw Desogher en haar doodlijk getroffen. Het parket van Bergen is een onderzoek gaan doen en heeft de plichtige doen aanhouden.

— **ONTMOETING MET WILSTROEFERS.** — Donderdag namiddag, om 3 1/2 ure, was Van Quathem, jachtwachter op ronde te Lophem in de bosschen genaamd *Ville-Moere*.

Hij hotste plotseling op twee onbekende wildstroofers, waarvan een voorzien was van een geweer.

De penijsger schoot tweemaal op den jachtwachter, doch trof hem niet. Van Quathem heeft teruggeschoten ; doch hij weet niet of hij een der wildlieden heeft gekwetst.

BUITENLAND.

Frankrijk.

EEN DYNAMITWERPER. — Gisteren is te Marseille een zinnelooze aangehouden, die tijdens de loogris in de kerk van St-Lazare den predikstoel beklommen had om te verklaren dat hij Christus was. In het politiecommissariaat verklaarde hij te zijn François Moulin, en de ontploffing veroorzaakt te hebben bij de heeren Savon, gebroeders, rue de la République.

Hij vergelijking in een papier dat aan de lom was vastgehecht, met eene brief in zijnen zak gevonden, bevond men dat zijne gezegdens echt waren. Diensovels is de Christus dynamitwerper ter beschikking gesteld van het parket.

— **AARDBEVING.** — Zaterdag nacht heeft te Tunis een aardbeving plaats gehad, die eenige schade aanrichtte.

Duitschland.

SOLDATEN-MISHANDELINGEN. — Wegens soldatenmishandelingen in 153 gevallen, heeft de opper-krijgsraad te Koningsbergen, den onder-officier Esmann veroordeeld tot 9 maanden gevangenisstraf en derraadte. In dezelfde zitting werd de onder-officier Matthias, wegens soldatenmishandeling in 160 gevallen, eveneens tot 9 maanden gevangenisstraf veroordeeld, zonder degradatie.

— **VERGIFTIGING.** — Een erg geval van vergiftiging heeft zich in het kamp van Aldersbot voorgedaan.

Een honderdtal mannen, behorende tot het 1ste regiment licht voetvolk, van Yorkshire, zijn opensik ziek geworden en men heeft hen naar het gasthuis moeten overbrengen, waar men den toestand van verscheiden onder hen als wanhopig beschouwt.

Men geloof dat de soldaten ziek geworden zijn na bedorven vleesch geeten te hebben.

— **TRECHTGESTELD.** — De beide sluipmoordenaars Gross en Staflorts, die den klavierhandelaar Hermann Lichtenstein te Frankfurt vermoord hebben, zijn zaterdag in de gevangenis van Preungesheim terecht gesteld.

Amerika.

EEN BEUZENWERK. — De nieuwe ondergrondse spoorweg te New-York, ter lengte van 23 mijlen, heeft p. st. 7.000.000 gekost. Vier jaren is aan dit reuzenwerk gearbeid met een personeel van acht-tot tienduizend man. Het verlies aan menschenlevens bij dit werk bedroeg 59, en het aantal min of meer ernstige ongevallen 290, welke getallen, den aard van het werk in aanmerking genomen, gering zijn. De maatschappij heeft de oprong van de plaatskaarten op den eerste dag, dat de spoorweg voor het publiek opengesteld was, aan het stedelijk ziekenhuis geschonken ; zij bedroeg p. st. 1500.

OORLOG

TUSCHEN RUSLAND EN JAPAN.

PORT-ARTHUR.

Londen, 13 Nov.

De correspondent van « *Central News* » te Chifu verneemt dat de statie, de kazerne, de gebouwen van de werf en gasthuizen te Port-Arthur alle in puin liggen, tengevoege van de beschieting. De Russische troepen slapen in hunne schansen.

Parijs, 14 Nov.

Een telegram uit Chifu, medegeedeeld door verschiedene bladen, zegt :

Volgens de Chinezen, die op 9 November Lino-tsjan verlieten, begonnen de Japanners op 6 dezer den aanval tegen Fort I-tsan-jan en hebben zij het veroverd op 8 November, na twee dagen hardnekkigen strijd.

Londen, 14 Nov.

De correspondent van « *Daily Telegraph* » te Chifu seint den 13 dat de Japansche overheden aldaar niet kunnen verzekeren, dat Port-Arthur voor Kerstmis zal genomen worden.

Een telegram uit Rome aan de dagbladen meldt dat gisteren twee Japansche kanonnenbooten voor Port-Arthur zijn gezonken.

In Rusland. — *Terugkeer van den Tsaar.*

St-Petersburg, 13 Nov.

De tsaar is vandaag, van zijne inspectie van de troepen, hier teruggekeerd.

Ontlusten. — *Aanslag.*

Warschau, 13 Nov.

Vandaag zijn hier onlusten voorgevallen, zoo dat de troepen ontboden moesten worden om de rust te herstellen. Naar verlied zij 10 menschen, onder wie 2 agenten gedood en 31 gewond.